

ХРОНІКА

халляем, свої „орієнтації“ Мілюков, того ж, в суті рчі, прагне і шляхетна „Кієвская Мысль“, що виступає в міру сили розуму проти демократизації правительственного апарату на Україні. І всі з глупо-наївним лицемірством тичуть пальцями в вільсонівські заповіді...

З гуркотом валиться старий світ. В середній Європі наступає нова весна народів, творяться нові держави, але в нас—в нас повинна історія йти навпаки. У нас мусять бути реставрована примусова єдність, тому що цього хочуть плямисті гієни революції, що вітрять запах трупа...

На захід проголошується самоозначення націй, але нас не можна змирати загальним аршином. Нас мають „самоозначити“ кадєтські комівояжери і ліберальні большевики з „Кієв. Мисл“, що раз негують українство за його анархизм, раз відкидають за непотрібний консерватизм, шукаючи від нього рятунку у ліберального „Протофіса“ (гл. К. М. 31 жовтня, ст. „Призраки демократії“). Тільки вони, ці гроби поваплені можуть заступати Україну в союзі свободних націй,—лиш не вона сама!

По цілій Європі віє подув республіканізму. До цього принципу, дозволяє собі апелювати в своїй відповіді Німеччині, Америка. Але це все нічого не обходить ліберально-кадєтську гуманістичну, з казуїстикою, котрій позазрив би сам Бронштейн, доводить вона, що вільсонівське самоозначення націй—це й є насильне відбудовання єдиної Росії з її природною владою—царем на голі. Що американській статуті свободи бракує лиш батога в руку, аби стати архітектором штуки. Що найліпшу інтерпретацію гасла свобода народів—дає Україна тоді, як вложить шпю в старе зневажене ярмо. Що лиш голови інших націй мають—всю весу народів—вквітати ся лавровим вітам свободи, а для української вистарчить—терновий вінець.

Не знаю, чи знайдуть гієни революції сторонників, котрі в примусовім відбудованні „тюрми народів“ звольте вглядіти реалізацію вільсонівських засад? Можливо, що так stultorum infinitus est numerus! Але мені здається—а я все належав до песимістів—що вони можуть пережити велику несподіванку, ihr blaues Wunder, як кажуть німці. Президент Сполучених Держав з своєю демократичною програмою викликав духів, яких не сховати ні під який бриль. Не треба, опріч того, забувати, то в дні весті 1917 року—доти так погорджуване українство—зуміло захопити в свої руки цілий масовий рух в краю. Коли цим масам доведеться пережити ще раз добу політичного активізму (а хто по подіях в Німеччині, Австро-Угорщині і Галичині сумніватиметься в тому?) Україна ніколи не забуде ні ліберальних реставраторів ні інших honorables men, що в часі її політичного знеможення, спішили затикати їй в спину „осиновий коць“...

В кожнім разі не радив би я цим панам простягати так необережно руку вашигтонському кам'яному гостеві. Стиснення руки може скінчитися для них тим, чим воно скінчилося для Дон-Жуана.

Гієни революції завчасу вилізли з своїх берліг „Труп“ ще ворухнуться!

Др. Д. Донцов.

В міністерствах.

100-літні роковини І. С. Тургенева.

Міністерство народньої освіти запропонувало комісаріату по справам Київської шкільної округи, щоб комісаріатом було повідомлено всім підлеглим йому інституціям, що бажано, щоб педагогічні ради день 100-літніх роковин народження І. С. Тургенева, 10 листопада, означили літературними ранками, спектаклями, вечірками і т. п., присвяченими пам'яті письменника.

З огляду на те, що по деяких містах в понеділок, 11 листопада, в день, упорядковуються театральні вистави з творів Тургенева, дозволяється там, де ці вистави будуть і дітя зможуть на них піти, одмінити класне заняття.

Охорона залізничного майна.

Міністр шляхів видав розпорядження головному комісару організувати по станціях охорону залізничного майна.

До арешту членів укр. чер. рад. Цими днями стався сумний випадок арешту воєнними властями добровольчої армії в м. Новоросійську членів чорноморської української ради. Голова у. ч. ради С. Чадий і члени делегації Клименко й Рибак одвідали кубанську надзвичайну місію в м. Київ і прохали порухити питання про звільнення арештованих осіб. Кубанська місія негайно вжила відповідних мір. 5-го листопада від голови кубанського крайового уряду кубанська місія одержала телеграму такого змісту: „дано розпорядження чорноморському воєнному губернаторові про звільнення членів чорноморської української ради“.

Справа державної мови на Україні. Тепер відбувається збільшена робота, щоб підготувати матеріали по питанню про державну мову. Є три течії: перша—стоїть за визнанням державною мовою самої української, друга—за визнанням рівноправним московської й української мов, третя—за визнанням державною мовою народної (Шевченкової) мови. Між іншим, за останню версію висловився полтавський хліборобів 14 повітів, що подали спеціальну петицію. Зібрані матеріали буде внесено на розгляд ради міністрів, котра висловить своє принципіальне відношення до цього питання, після чого державна канцелярія складе проект закону про державну мову. Гадають, що питання не піде на розгляд ради міністрів в найближчому тижні.

До кватирного закону. Новий мешкальний закон, що викликав незадоволення з боку наймачів помешкань, викликав нарікання і з боку домовласників, котрі збираються посылати в цій справі делегацію до голови ради міністрів. В авторитетних колах визнають, що в теперішньому стані мешкальне питання лишитись не може. Відомства збирають матеріали, що освітляють справжній стан питання й після розроблення цих матеріалів їх у найближчому часі буде подано на розгляд ради міністрів.

Керування ввозом хліборобських машин. Через те, що справою ввозу та поділу хліборобських машин на Україні керує Українбанк, товариство західних земств та міністерство земельних справ, міністерство торгу й промисловости для зосередження цієї справи гадає організувати особливе імпортне бюро.

Повернення А. Ф. Лизюга. Голова ради міністрів, А. Ф. Лизюг повернувся з короткої відпустки і почав виконувати свої обов'язки.

Повернення С. В. Гербеля. Вернувся з Одеси міністр харчових справ С. В. Гербель, що їздив до Одеси для ознайомлення з місцевими продовольчими органами.

Фінляндський папір для України. Цими днями відіждуть до Фінляндії члени „папероімпортру“ для роз'яснення на місці питань, зв'язаних з доставкою паперу з Фінляндії на Україну.

Привоз офіцерства на Дону. З тих же певних джерел довідуємося, що на Дону також оповіщено привоз офіцерів. Офіцерів же, що ухилились від призова виснажатимуть за межі краю війська доносського.

Генерал Черячунин та українська мова. Останніми днями отаман зикової станиці (посольства) всевеликого війська доносського генерал Черячунин став повертати міністерству закордонних справ папери і листи, з якими міністерство до цього зверталося. Генерал Черячунин разом з тим звертається до міністерства з проханням весті з ним листування російською мовою, і мотивує своє прохання тим, що він української мови не розуміє.

Яку раду дасть цій справі міністерство закордонних справ—ще не вирішено.

Одніна кур'єрських поїздів. З учорашнього дня відмінені кур'єрські поїзди по лініях Київ—Волочиськ та Одеса—Волочиськ.

Рада міністрів. Учора увечері відбулося засідання великої ради міністрів, на якому між іншим розглядалися справи зовнішньої політики України у зв'язку з біжучими подіями.

Зміна в розписі хвороб. Комісія для перегляду розпису хвороб літ. А постановила змінити такі пункти попереднього розпису: стаття третя (Едісонова хвороба) зовсім звільняє від військової служби; раніш по цій статті зараховували в ополчення. Артикул 54 (про зуби) раніш звільняв від служби, зараз же звільняє від служби тільки в випадку повного розстройства травлення. В статті 82 закреслені слова „відсутність другого пальця на правій руці“. Стаття 75 не звільняє від служби, а залічує в ополчення.

Справа загадкових убивств. Київський міський отаман Маршалк вже

закінчив розслід таємних думогубств у Києві. Весь добутий матеріал, по розпорядженню міністра внутрішніх справ, передано судовим властям.

Сердюцька дивізія. В наказі по військовому відомству № 545 оповіщено про статут сердюцької дивізії.

Згідно з цим статутом правом переваги при вступі в дивізію на офіцерські посади користуються офіцери, що задовольняють загальним умовам служби в українській армії та ці, що мають або орден св. Георгія, або Георгієвську зброю.

Вихованці юнацьких шкіл безпосередньо у дивізію не впускаються, а прикомандировуються до її частин на вакації і за згодою полків строком на рік. По скінченню цього строку справа з переводом у частину вирішається громадою офіцерів шляхом таємного голосування, результат якої затверджує командир частини.

Перевод у дивізію для поповнення некомплекту допускається тільки для офіцерів, що прослужили в строю не менше 5 років, а за боеві відзнаки за згодою п. гетьмана.

Офіцери сердюцької дивізії одержують обмундирования з державної скарбниці і воно шиться безплатно в інтендантських майстернях.

Козаки набиратимуться в дивізію з числа синів селян хліборобів—власників, що жили весь час до призова безвиїздно при сім'ях православних українців. Зверхотрочні спершу поновляються зверхотрочними українцями російської армії, а потім і тими, що скінчили учебні команди в частинах дивізії.

При мобілізації на поповнення дивізії поступають запасні, що раніше служили в дивізії.

Донські офіцери в українській академії. Підчас побачення у Скороходів було між іншим постановлено дати можливість офіцерам війська доносського вступити до української військової академії.

Як переказують з певних джерел, ініціатива у цій справі належить атаману Краснову, відповідна пропозиція котрого зустріла повну піддержку та співчуття з боку начальника українського генерального штабу О. В. Сливінського.

Українське посольство на Кубані. Останніми часами, вважаючи на встановлення взаємовідносин між Україною та деякими з держав, що утворилися на території бувшої Росії, прискорена також справа з організацією українського дипломатичного посольства на Кубані.

З цією метою міністерство закордонних справ учора внесло на розгляд ради міністрів законопроект про організацію дипломатичного посольства кубанському уряду.

З поінформованих джерел нам переказують, що українським послом на Кубань буде призначено барона Буржинського, українського консула в Пятигорську.

Учора бар в Буржинський був у вив. об. міністра закордонних справ О. Палтова і розмовляв з ним у справі організації посольства на Кубань.

Бій у Галичині. З певних джерел довідуємося, що той величезний бій, який сточився між українцями та поляками у Галичині між Перемішлем та Львовом, явився наслідком тієї таємної згоди між Польщею та Румунією, про яку ми недавно повідомляли. По цій умові до Польщі мала одійти ціла Галичина, да до Румунії Буковина.

Переказують, що українське військо має 250.000 чоловік, а через те, що весь цей рух має характер повстання, проти польського гніту в Галичині, то до повстанців прилучилося багато мирних селян. Симпатії єврейської бідноти також цілком на боці повстанців.

Бій не закінчився ще й досі.

Офіцерські курси. Щоби дати змогу офіцерам прискорених випусків воєнного часу закінчити військовоу освіту і таким чином підвести їх підчиність загального закону про освітний ценз в армії на протязі 1918—19 та 1919—20 шкільних років при військових школах засновуються особливі курси.

Правом вступу користуються офіцери прискорених випусків відзначені за боеві героїства, юнкери, що скінчили курс, але, що ще не мають офіцерського звання через большевицький переворот, як що вони мають закінчену середню освіту. Кавалери ордену св. Георгія приймаються й без середньої освіти, але не інакше, як після трьох-місячного іспиту в школі для виснаження, що вони зможуть проходити дальший курс навчання.

Підчас навчання на курсах усі неопалі слухачі житимуть в інтернаті і матимуть платню: офіцери, що командировані з полків по своїх по-

садах і поступили з одставки по окладу взводного, юнкери—по 45 крб. на місяць.

Ті що скінчать курси, матимуть право одержувати дальші вищі чини.

Надзвичайна місія до Львова. Міністерство закордонних справ учора внесло на розгляд ради міністрів законопроект про організацію надзвичайної дипломатичної місії до Львова.

„Советь всерос. кооп. съездовь“. Величезні події останніх часів, като-строфічні зміни в міжнародних і між-державних відносинах абсолютно нічому не навчали „общерусских патріотів“.

Міняється карта Європи, творяться нові цінності, відкидається те, що було так недавно абсолютною істиною, а правовірні московські централісти продовжують як і раніш з своєї старої дзвіниці оповідати мирові стару казку про Великую, Малу і Валу Русь.

На жаль, не відій од того й московські кооператори, що так запалливо й вперто піклуються про благо України й українського народу.

Писалось вже досить про добродійство московського народного банку, центру союзу, всеросійського ін-структорського бюро.

Тепер маємо на увазі „Советь всеросійських кооперативних съездовь“, який вважаючи до цієї пори Україну своїм „районом“ звертається до українських кооперативних об'єднань помімо кооперативного комітету і інших централних установ.

Оскільки це шкодливо для української кооперації повторювати не доводиться.

Нагадаємо тут нашим непрошеним приятелям лише те, що зовсім не кооперативно поминаючи однієї двері лазити чорним ходом.

Всеур. з'їзд хліборобів. 4-го листопаду одержав другий всеукраїнський з'їзд хліборобів-власників. З'їхало багато делегатів. В програмі з'їзду стоять такі питання: статут всеукраїнського союзу хліборобів-власників, земельна реформа, самооборона на місцях і сільсько-господарська кооперація. На з'їзді присутні: міністр внутрішніх справ Рейнбот і міністр фінансів Ржепецький. З'їзд одкрив засіданням голови „совета областного союза землевладельцев“ п. Воронович, котрий привітавши з'їзд поддав думку послати делегацію з привітанням до пана гетьмана. На ці слова з'їзд одповідав овацією й покликав „Слава Панові Гетьманові“. З'їзд робить овацію ирригують в залі міністри внутрішніх справ Рейнботові. Міністр внутрішніх справ Ржепецький привітавши й висловлює певність, що праця з'їзду піде на добро українській державі. Промову міністра внутрішніх справ верито довгими оплесками. Потім делегати приступили до виробів кандидатів у президіум з'їзду. Головою з'їзду обрано хлібороба олександрівського повіту Сидоренка. Обираються також комісії: статутова, земельна, самооборона й кооперативна. По обранні президіума одправлено було мовлен та пахануть за подєглых од большевиків. Далі розпочались доклади. Перший доклад про кооперацію прочитав п. Рихальський. Докладчик висловлював потребу хліборобам утворити свої кооперативи для збуту виробів своїх господарств і закупки гуртом сільсько господарських машин.

З'їзд хліборобів-власників послав його засновельможності панові гетьманові таке вітання: „делегатський з'їзд хліборобів-власників, зібравшись зо всіх повітів України в кількості до 1000 чоловік, звертається до вас ясновельможний пане гетьмане, із щирим привітом і свідчить про щирі вірність вам всіх хліборобів і щирі готовність віддати всі свої сили й працю на частя дорогої батьківщини, котра, завдяки вашим турботам і керівництву стала на шлях широкій державности й ладу. Вірте, пане гетьмане, що у всякій час ви зустріните в нас цілковиту допомогу в усіх ваших починках для рідної України. Голова з'їзду Григорій Сидоренко“.

Постанови з'їзду „Просвіт“. Другий всеукраїнський з'їзд „Просвіт“ постановив: для керування „Просвітами“ зкласти центральне бюро, але-ж через технічні умови такого бюро поки не обирати, а його обов'язки тимчасово покласти на департамент позашкільної освіти, заснувавши при департаменті просвітнянську комісію; послати делегата від з'їзду до Національного Союзу для захисту національної культури; увійти в контакт з кооперативними установами в справі культурно-просвітної діяльності.

Крім того з'їзд зробив низку постанов в справі діяльності та організації „Просвіт“. Послани телеграми з привітанням письменникам Капенковій й Марковичу, роменській „Просвіті“, що перша поставила пам'ятника Шевченкові, Галицькій Українсь-

кій Національній Раді та Львівській „Просвіті“, яка в цьому році святкує п'ятдесяти-річний ювілей.

Прїїзд поновинна Болбочана. Цими днями приїхав до Києва отаман запорозького полку Болбочан.

Провакація. На засіданні собору 2-го листопаду українці соборяне були страшенно ображені випадком д. Скринченка. Цей відомий малорос, торкнувся Кирило-Методієвського Братства і привів витяг з львівського часопису „Наша Праця“, де про це братство зазначено, що воно має своєю метою поширювати унію. З боку українців були витяги: „провокація!“ (Дивись „Слово“ № 29). І дійсно, що це, як не провокація? Всім відомо, що за-сноване в Києві Кирило-Методієвське Братство має на меті захистити православу українську церкву від унії, що ясно зазначено в уставі цього братства. А може цей доробий мав на меті друге яке братство, тоді повинен би ясніше говорити. Кирило-Методієвське Братство засновано ще в першу сесію собору суто-українцями і дає про автокефальну, соборну й національну церкву. Може це недовпогоди д. д. Скринченкам, котрі тягнуть до „єдиної неділимий“?

Українці соборяне повинні стояти на сторожі інтересів української церкви.

Праця соборна. За тиждень собор нічого майже не зробив крім обрання нового президіума, та й це обрання було комедійним дійством; ні з наказом українського собору, ні навіть московського зовсім не рахуються. Патріарх наказав бути головою собору м. Антоній і таким чином м. Антоній досяг своєї мети замість Київського став всеукраїнським митрополитом без усякої згоди церкви української. Весь президіум був обран вмісті з Антонієм одкритим голосуванням, а не таємним, як того вимагає наказ собору; тільки намічали кандидати записками крім м. Антонія, навіть о. Тітов заявив, що треба поводитись обережніше і виконувати наказ а то всі закидають нам, що ми працюємо не законно. Найголовніше вони вже зробили: президіум незаконно обрали і цей президіум суто москофільський, а тепер будуть робити по закону, заяву Тітова прийняли на увагу. І за що уряд платить гроші цьому москофільському собору, не відомо. Він же руйнує церкву українську і на кожному кроці порушує закони. Невже ж уряд ще підвищить платню соборянам до 40 карб., як вони того дуже бажать? За що? За руйнування соборної, національної незалежної церкви? Це не можливо.

2 всеур. пасиш. з'їзд. Бюро українських пасишницьких з'їздів скликає 11—13 листопада в Києві другий всеукраїнський пасишницький з'їзд.

Членами з'їзду мають право бути всі пасишники і ті, що цікавляться пасишництвом.

Єврейська національна рада. 3-го листопада відірлася всеукраїнська єврейська національна рада. Прибуло 125 делегатів. З'їзд викликав між єврейською людністю велику цікавість. Переважно делегати сіоністи. З'їзд відкрив голова організаційної комісії по скликанню з'їзда Врук, котрий привітав зібрання на старо-єврейській мові. Представники лівих партій, „Бунда“, об'єднанці демонстративно покинули залю, вимагаючи, щоб засідання провадилося на єврейській мові. Після цього з'їзд розпочав обрання президіума, в який увійшли: головою Ушишкін (Одеса), товаришами Алешівський, Калпац, Данський, Темжін.

Голова Ушишкін починає промову на старо-єврейській мові. В залі починається великий шум протесту лівої частини з'їзду й цубляки, котра вимагає, щоб засідання велось на єврейській мові. Ушишкін скільки раз намагався продовжувати промову на старо-єврейській мові; але шум протесту не дає можливості, через що засідання закривається до завтра.

4-го листопада засідання єврейських національних зборів було присвячено головному чином заслуханням декларації всіх партій, репрезентованих на з'їзді. Засідання вікрив на старій єврейській мові Ушишкін, потім передав головванням Калпакові, від імені київської єврейської общини з'їзд привітав Махвер, потім було заслухано декларацію сіоністів, „Бунда“, об'єднаних, поадей-ціон та інших. У декларації висловлюються протести проти скасування національної автономії; потреба визнати громадянські національні права єврейського народу у всіх країнах і т. ин. Шість заслухання декларації оповіщається перерва до вчора.

8,000,000 фальшивих керенок. На ст. Ворожба при ревізії потягу, який ішов з совдепів, найдено в деяких осіб фальшивих керенок на 8,000,000 карбованців.

ТЕЛЕГРАМИ.

(Од Українського Державного Телеграфного Агентства.)

Німецьке офіційне повідомлення.

4 листопада.

Західний фронт. Група кронпринца Рупрехта. На північ Гента передпозиційні бої. Ми стоїмо тут на каналі й західному кінці міста в бойових стосунках з ворогом. На сході Валанденга ми над вечір відсунули наші позиції. Ворог зупинився біля Конен-Женкену Віл'єр Поль. По обидва боки Лекена Андресі жвавий артилерійський бій. На захід Ландресі контратакою ми відбили повновлені атаки ворога.

Група німецького кронпринца. Між Буазою й Еном артилерійський бій під вечір став більш жвавим особливо великою напруженням досяг він на північ від Гюї коло Бамон, де ворог вчинив невдачі місцеві атаки. Продовжуючи наше вчорашнє відсунення на схід від Ен ми увільнили так само ліній західного. На південь від Лешен Віл'єр передпозиційні бої; ми зупинили дугі атаки американців у лісі на північ від Сельвал між Сомоті й Бельве. На східному березі Мааса люті часткові атаки, так само дужі наскоки між Маасом і Мозелем потерпіли невдачу. На захід Мозеля ми увільнили частки окопів, які залишилися з останніх боїв в руках ворога.

Відозва до німецького народу.

BERLIN, 5 (Офіційно). До німецького народу. Тяжка біда налягла на весь світ і на німецький народ, але ми мусимо її й наслідки її перемогти. Уже сьогодні мусимо ми працювати для щасливішої будучини, до якої німецький народ має повне право. Важніше вже досягнуто: рівне виборче право в Пруссії забезпечене, утворилось нове правительтво з представників більшости рейхстага, рейхсканцлер та його співробітники при виконанні своїх обов'язків потребують довіри рейхстага, а цим самим народу, основні права перенесені з особи імператора на народне представництво, на виповідження війни й заключення перемир'я потреба узвляти рейхстагу. Военне командування підлягає відповідальному рейхсканцлеру. Оголошена широка амністія, гарантовано свободу преси й зборів.

Але багато треба ще зробити. Перебудова Німеччини в народну державу, яка не стоїла б позаду інших світових держав під оглядом політичної свободи й соціального забезпечення буде енергійно продовжуватися. Це перебудування може одначе, просявати лиш тоді свободий і оздоровлячий вплив, коли воно знайде прихильність в урядових та військових сферах, які зрозуміли їх мету й допомагають їх переведенню в життя. Надіємось, що наші народні товариші, які поклялися для служби в урядових установах загальному добру, будуть очочими нашими співробітниками. На вільному просторі нашої держави потрібно, щоб народ сам піддержував публічний порядок.

Ми довіряємо німецькому народові. Протягом чотирьохлітньої війни наш народ доказав, що він обороняється,—не думаємо, щоб він тепер, захоплений фантазіями без всякого змісту й користі допустив край до страшний біди й загибелі. Тільки дисципліни й порядку треба. Безкарність перешкоджатиме тільки заключенню перемир'я. Правительство, а з ними і командування військом та флота хоче миру, вони його хочуть почесного й шкорого. До того часу ми мусимо обороняти свої границі перед вступом в них ворога.

Військо, яке від кількох тижнів бореться без перестану на фронті, треба замінити іншим, його ж післяти на відпочинок. Тільки з цю метою, а не з іншою останніми днями покликано рекрутів.

Садатам армії й флоту та їх привідям треба зложити ширшу подяку. Своєю незвичайною відвагою й дисципліною вони врятували батьківщину.

До найважливіших питань належить відбудова нашого народного господарства, щоб повернувши з фронту до батьківщини, салдати й матроси в упорядкованих обставинах могли знайти забезпечення для себе й своїх родів. Всі великі спілки роботодавців заявили, що давніших робітників, замісних хвелево іншими, знова приймуть на їх місця. Що торкається відшукання місця для праці й допомоги безробітним, забезпечення помешканням та інших заходів, то в цьому напрямкові частинно ведеться підготовча робота, інші вже введені в життя. Так само з заключенням миру поліпшиться харчування, як і інші життєві відносини.

Німецькі чоловіки й жінки! Во-

ротьба й мир—це наша спільна мета. Держава і союз німецьких держав — наша будучина. Довіря так нам необхідно в тяжку годину, є нічим іншим, як довір'ям до німецького народу, до себе самого, до своєї будучини. Тільки посвята всіх своїх сил батьківщині забезпечить нам її будучність.

Berlin 4 листопада 1918 р.

Рейхсканцлер принц *Макс Баденський*. Заступник рейхсканцлера *фон Паєр*. Віце-президент пруського міністерства *Фрідбергер*. Державні секретарі: *Зольф, Рейерн, Краузе, Рудольф, Вальдов, Штейн, Шейдеман, Гребер, Ернбергер, Гаусман, Бауер, Трімборн, Ман, Шеух*.

Австрійське офіційне повідомлення.

3 листопада.

На італійському фронті наше військо припинило через заключення перемир'я військові операції. Про умови перемир'я буде повідомлено окремо. Умови перемир'я між Австро-Угорщиною й Італією.

ВІДЕНЬ, 3. (Офіційно). В італійських умовах перемир'я сказано: негайне припинення військової діяльності на сухопутті, воді й повітрі.

1) Повна демобілізація в Австро-Угорщині за винятком війська мирного часу в кількості 20 дивізій і негайне одякування всіх військових частин на фронті від північного моря до Швейцарії.

2) Половину артилерії з усім, що до неї належить, всіх дивізій та корпусів передати італійцям.

3) Евакуація всіх місцевостей, захоплених Австро-Угорщиною з початку війни й відділення австро-угорського війська з різних частин фронту на протязі строків, зазначених головнокомандуючим союзних сил на таку визначену лінію:

Вершина Умбрель—плато Штімльсер—Етцталський гребінь—вершина Ціллер—Тобах—Карнійські Альпи—Тарвіс—Тріглав—Ідрія—вершина Шнеберг—на південь до побережжя адміністративний кордон Далматії й на південь по водній лінії до Селеніка. Лінія охоплює всі острови на північ й на захід від Далматії.

4) Всю увільнену місцевість займає військо союзників; весь воєнний та залізничний матеріал їм передається.

5) Вороже військо не має права робити нові руйнації і спустошення.

6) Союзники мають право перевозити вільно своє військо комунікаційними засобами Австро-Угорщини й забрати всі стратегічні пункти Австро-Угорщини на строк, який союзники вважають потрібним. Ці місця союзники беруть для мешканця або підтримання порядку, при чому вони мають право роботи ревізії за гроші.

7) Одякування рішучо всіх німецьких військових частин від італійського кордону, з балканського фронту й з усієї території Австро-Угорщини та протязі 15-ти днів.

8) Інтернування всіх німецьких військових частин, котрі на протязі цього строку не залишать Австро-Угорщини.

9) Тимчасове управління увільнених Австро-Угорщиною місцевостей доручається місцевій владі під контролем комісарів окупаційного союзного війська.

10) Негайне повернення всіх воєннополонених і інтернованих підданців союзників, а також цивільного населення, котре евакуювано з місць його постійного перебування, незалежно від такого обов'язку з боку союзників. Догляд за замешаними в евакуації місцевостях хворими та пораненими лишається обов'язком австрійського медичного персоналу.

11) Негайне припинення всієї військової діяльності на морі з точним зазначенням місця й маршруту всіх кораблів Австро-Угорщини, що зараз плавають.

12) Нейтральні країни повідомляються, що дається воля плавання воєнної й торговельної союзної флоту в усіх територіальних водах.

13) Передача п'ятнадцяти австро-угорських підводних човнів, що будовано в період 1910—1918 рр. та всіх німецьких підводних човнів, котрі є в австро-угорських водах, або можуть там опинитися.

14) Повне роззброєння й демобілізація решти австро-угорських підводних човнів, котрі мусять лишатися під доглядом союзників.

15) Передача трьох лінійних кораблів, трьох легких крейсерів, 9-тих торпедних шхун, одного міного загородителя, 6 моніторів з їх охороною, зброєю й виправкою.

16) Решта підводної військової

флоту мусить бути швидко роззброєна й поставлена під догляд союзників.

17) Воля мореплавання й кораблеходства для союзницького торговельного й військового флоту в Адрійському морі та по Дунаю з усіма його притоками.

18) Союзники мають право очистити й зруйнувати всі мініні поля й загороди; про небезпечні місця, де вони є, союзники мають бути повідомлені.

19) Для забезпечення кораблеходства по Дунаю союзники мають право зайняти або знести всі укріплення й верхи.

20) Має силу блокада з боку союзників; по сучасних умовах австро-угорські кораблі, котрі будуть зустрічені під час плавання, підпадають призові, за винятком тих, плавання котрих допустить комісія союзників.

21) Концентрація всіх повітряних сил флоту в одному місці й залишення його там, при чому ця гавань признають союзники.

22) Евакуація всього побережжя й усіх торговельних портів, захоплених Австро-Угорщиною по-за своєю національною територією, й передача всього плаваючого й навігаційного матеріалу, запасів, виправки й засобів плави, якого б роду вони не були.

23) Заняття союзниками всіх сухопутних і морських укріплень й усіх пристосованих для оборони воєнного порту Поли островів, а також верфів й арсеналу в Поли.

24) Повернення всіх захоплених Австро-Угорщиною торговельних кораблів союзників.

25) Заборона якого б то не було руйнування будівель або матеріалу до їх евакуації або передачі.

26) Поворот всіх полонених, воєнного й торговельного флоту без такого ж обов'язку з боку союзників.

Що до перемир'я, зауважується, що всі вищезгадані умови перемир'я прийнято незалежно від майбутніх умов миру. При цьому була висловлена думка, що ворожі армії не використовують волю руху для наступання на Німеччину. Як що ця думка буде помилковою, то з приводу такого наступання мусить бути заявлений протест.

Умови перемир'я.

BERLIN, 2. Рейтер повідомляє, що Туреччина заключила перемир'я на таких умовах: відкрити Дарданелів, Босфор, передати всі морські бази, що знаходяться в Туреччині, заборонити вхід в них ворожим пароплавам, дати заняті тунель Таурус та в разі небезпечі союзникам всі стратегічні пункти, негайно демобілізувати турецьке військо за винятком вартових відділів. Готовий контингент війська, його розподіл буде встановлено пізніше після обміркування разом з Туреччиною. Видача всіх турецьких військових кораблів, інтернування їх у зазначених союзниками портах, за винятком кораблів вартової служби. Видача в розпорядження всього технічного приладдя для ремонту кораблів, видача всіх залогів в Гедрасі, Асирії, Іємені, Сирії, Мезопотамії, у всіх причастих Триполі, Кіренейці, включаючи Мізарату, одвод війська з Кілікії, за винятком вартових відділів. Цювати всі мініні перепони також і в Чорному морі, торпедні станції та інші приладдя допомогати при знищенні їх, безумовно видати всіх бранців союзних держ в інтернованих або заборонених вірменів. Турецькі бранці лишаються в розпорядженні союзників. Увільнення турецьких цивільних бранців та арештованих, котрим минули роки військової служби обмірковуються пізніше. Негайний одвод війська з північної Персії до кордону, що був до війни, та вихід із частини Кавказу, що вже виконано. Решту Кавказу після розсліду союзниками тамшнього стану по вимозі їх в разі потреби має бути звільнено. Туреччина має прийняти всі зносини з центральними державами. Всю німецьку й австрійську логістику має бути утєнено з турецьких областей протягом місяця. Всі турецькі офіцери в Триполі, Кіренейці здаються найближчим італійським залогам.

Одставка Андраши.

ВІДЕНЬ, 4. Цисар Карл прийняв одставку закор. міністра Андраші. Загальний фінанс. міністр так само подав в одставку.

Присяга ерцгерци Йосифа.

БУДАПЕШТ, 4. Ерцгерцог Йосиф і його син принесли Національній Раді присягу на вірність. Таким чином Національна Рада прийшла до згоди з правительством, що після принесення останнім Національній Раді присяги Національній Раді вважає його вільним від інших присяг.

Заперечення польських звістків.

ВІДЕНЬ, 5. По відомостях українських газет звістки польської преси про заняття польським військом Перемишля, Ярославля й Городка Ігнатовського і про утворення тимчасового уряду в Перемишлі неточні. Зга-

дані міста знаходяться тепер у руках української армії, яка по очищенню південних повітів східної Галичини енергійно наступає на Холмищину й Підляшшя і захопила вже Раву-Руську й Сокаль.

Українська Національна Рада вислала до Києва делегацію з просябою допомоги військом, харчами і збуттям. Поки що в східній Галичині провадиться організація влади. Настрій людности бадьорий. Газети повідомляють про арешт генерального комісара польського правительства для Галичини князя Чарторийського.

Управління Литвою й Прибалтикою.

BERLIN, 3. По чловом газ. „Germania“ утворюється для Литви й прибалтійських країв уряд генерального комісара, якому доручено вжити всіх заходів для зміцнення державности в цих краях і створити з видатних народних партій сильне народне правительтво. В Литві мабуть призначено буде генеральним комісаром Ціммерле. Дотеперішній начальник управління цими краями Гослер піде в одставку.

Ген Пухальський в полоні.

ВАРШАВА, 4. Коли брали галицьку фортецю Перемишль українці взяли в полон коменданта й генерала Пухальського.

Побачення П. Гетьмана з от. Крассовим.

ХАРЬКІВ, 2. О шостій годині у ранку проїхав через Харків отаман війська донського Краснов на станцію Скороходово, Полтавської губернії для побачення з його ясновельможністю паном гетьманом. Для зустрічі та супроводу пана гетьмана із Харькова вихайли внаші залізничні власті.

ХАРЬКІВ, 3. На станції Скороходово недалеко від Полтави відбулася зустріч його ясновельможності пана гетьмана з донським отаманом Красновим. В одинадцять годин ранку на згадану станцію приїхав отаман Краснов і в супроводі чинів свого штабу вдавсь до вагону пана гетьмана. У вагоні пан гетьман і отаман Краснов обмінялись привітаннями, після чого відбулась довга нарада. На нараді порушено багато питань в тому числі й питання про товарообмін, Україна та Дону. На сніданку пан гетьман сказав рощ за здоров'я отамана Краснова за успіхи й розквіт війська донського. Привітальну промову сказав начальник генерального штабу полковник Слівінський. У відповідь на промову його ясновельможності пана гетьмана—отаман Краснов сказав: „Ваша Ясновельможність і Ви Вельможні Паноу! Ви безумовно зрозумієте, які глибокі почуття захоплюють мене, коли я перебуваю у Вашому товаристві, на Вашій землі. Адже це Дніпро широкий могутній, це Київ, Чернігів, Владимир-Волинський. Київ—мати городів руських“,

стольне місто Київ, де сидів Володимир Красне Сонечко на високому паляді, куди з'їздилися його богатирі з застав богатырських. Це батьківщина Іллі Муромця, Добрині Мияйича. Тут жила св. Ольга, відки пішла віра руська православна по всій святоруській землі й тут грізно стояли твердині Київські та не зламали їх ані половці ані печеніги, ані татари. Повсютом стислав соловий розбойник, ідолище погане наступало на нього, йшла на нього війною корочі польські, султани турецькі, а він ріс багатів, під захистом січи запорожської, під обороною донських людей, православних козаків. Я стою розчужений, очарований. Мені прагдується чарівний образ св. Ольги в соборі князя Володимира, образ, котрий відусуди дивиться на Вас.

Коли в полум'ї пожежі, в муках руйніт легіли шматки Росії, могутній український народ найшов у собі сили піднятися та вибрав Вас своїм гетьманом, і знов як тисячу років назад сні, всіх кращих людей руських звернувшись на Київ. Ваша ясновельможність! З Вашим народом Ви перший подали руку донському козацтву. Донське казачество ніколи цього не забуде. Тетер, коли в братній єдності сидимо ми з Вами за одним столом, мені спадає на думку, що це початок того великого, що Ви маєте довершити. Все багатирі Київські стали на всіх заставах молодечких, вже Дон вільний од ідолища поганого. Все на Кубані потоми запорожців прочинають шлях по снігових хребтах гір. Вам Ваша ясновельможність історія приготувала шлях тяжкий, але славетний. Хай живе пан гетьман. Уга“.

У п'ять годин 15 хв. поїзд пана гетьмана від'їхав з станції Скороходово до Києва. Поїзд отамана Краснова від'їхав через Харків до Ново-черкаська.

Демонстрація білогвардейців. ВІЛГОРОД, 3. „Курская Правда“ повідомляє: На ювілейному мітингу у великому театрі банда білогвардейців намагалась зібрати промову великого нашого письменника Горького. Демонстрантів заарештовано. В багатьох

містах осередку Московщини вчинили погроми інтелігенції, євреїв, це зроблено комітатами бідноти.

Передача охорони міста ОДЕСА, 3. Вчора австрійські частини передавали охорону території, порта німецьким відділам.

Організація добровольчої дружини.

ОДЕСА, 3. Миський отаман оголосив, що на чолі одеської добровольчої дружини поставлено полковника Куляничча. Миський отаман запрошує офіцерів, юнкерів та зверхстрокових унтер-офіцерів вступати до дружини інструкторами.

Союз поляків військовослужачих розпочав організацію польської охорони і увійшов у порозуміння з миським управлінням.

У корпусного отамана Березовського при участі представників організації, що формуються в охорону, в присутності представника начальника генерального штабу, генерала Приходькіна, відбулась нарада, яка напевне выяснила контингент організованої сили. Нарада визнала, що зброї та приладдя для охорони буде доволі.

Союз взаємної допомоги офіцерів zorganizував півтори тисячі офіцерів для охорони, студентські відділи міста й єврейська дружина чотирьохста. Представники прибувшлих німецьких військових частин висловились, що вони цілком до ризичливо ставляться до добровольчої охорони й згодні утворити спільні чоти.

Помежа в Смоленську.

ВІЛГОРОД, 3. Повідомляють про величезну пожежу в Смоленську: згоріло 84 будинки. Пожежу спалило військо, народ. Постраждала найбільш частина людности. Гадають, що був підпад.

Кубанський уряд.

КАТЕРИНОДАР, 4. Кубанське правительтво одмовилось випускати свої власні грошові знаки тем щоб кредитуватись Ростовській конторі у держ. банку.

Привіз офіцерів.

ВІННИЦА, 5. Корпусний командир сповістив призви всіх офіцерів російської армії до 45 років для підтримання ладу в місті.

З тією ж метою міська земська управа за згодою корпусного командира організують самооборону. В місті розліплені сповіщення закликом людности до порядку й сподію й з попередженням, що виступи темних елементів будуть припиняєть зброєю.

Примиряючі камери.

РОСТОВ, 4. Комісія по робітничому законодавству в Новочеркаську при участі представників правительства, з'їзду гірничих промисловців і спілки фабрикантів заводчиків та професійних союзів почала обмірковувати законопроект про примиряючі камери.

Польські звістки про східну Галичину.

ВАРШАВА, 4. „Kurjer Warszawski“ повідомляє, що поляки нібито захопили Перемишль. В фортеці урядової мішана тимчасова комісія, зложена з чотирьох поляків і з чотирьох українців. По відомостям цієї газети крім самої австрійської армії виступила проти поляків також друга армія.

Самооборона.

ОДЕСА, 5. Об'єднана збірання робітничих організацій, виконавчого комітета професійних союзів, правління кас хворих при участі соціалістичних гласних обмірковувало питання охорони міста й постановило утворювати охорону під керуванням міського управління.

Внутрішня позиція Польщі.

ВАРШАВА, 4. „Kurjer Warszawski“ повідомляє, що ренгеська рада постановила випустити 5% вкнутрішню позичку строком на один рік.

Голова угорської національної ради.

БУДАПЕШТ, 2. Замість графа Кароль головою угорської національної ради обрано депутата Гока.

Чесьська армія.

ПРАГА, 2. Національна чеська рада збереться в найближчому майбутньому оголосити призов останніх чотирьох зростів з метою утворення чеської армії.

Одставка польського уряду.

ВАРШАВА, 4. Польська рада міністрів звернулася до народу з відозвою, в якій з огляду на важну історичну хвилю, яку переживає польський народ, і з огляду на можливість з'єднання всіх польських областей в одну державу для забезпечення її границь у майбутньому, рада міністрів вважає необхідним податися в одставку. Правительство виконуватиме свої обов'язки до обрання нового.

З'їзд с.-г. кооператів.

РОСТОВ НАД ДОНОМ, 4. Розпочався краєвий з'їзд сільсько-господарської кооператів. Приїхали представники Донщини, північного Кавказу, Криму,

України. Ухвалено резолюцію про потребу реорганізувати народні школи з метою надання їм сільсько-господарчого характеру.

Козаки й большевики.
РОСТОВ над ДОНОМ, 4. Останні повідомлення доносного штабу зовсім добрі. В районі річки Манича козаки, розбивши большевиків, знов забрали Дивне, взяли бранців на чолі з командиром чорноярського батальйону. На Балашівським напрямі козаки нанесли велику поразку большевикам.

В районі хутора Лазарівки вирубили в кінній атаці кілька сотень червоноармійців, полонивши більше тисячі і взяли багато трофеїв. Большевицький тамбовський піший полк майже знищено. Командир червоної бригади Корзун, убитий. Переслідуючи большевиків, козаки взяли Цугува, Подякове й Адамайське.

У обривських напрямі козаки з боєм забрали Чібецьку й Поставе. Так само козаки мають успіх у навільських, поворинських і красноярських напрямках. На царидинським фронті без змін.

Усунення управи.
СУМИ, 4. З наказу губ. старости увесь склад суської повітової земської управи усунено з посади з огляду на те, що проти неї розпочате кримінальне переслідування.

Затоплені кораблі.
ОДЕСА, 4. У морських колах одержано відомості, що в новоросійській бухті праця по підняттю затоплених большевиками кораблів дала такі наслідки: підняли (міноносць старого типу "Летяк", також, зняли з потонулих кораблів машини, гармати, набір). Боятися безнадійного стану затопленого у великій глибокій "Свободної Росії", виявилось, що корпус дредноута було зірвано.

Місія Червоного Хреста.
ОДЕСА, 4. Приїхала до Румунії американська місія Червоного Хреста.

Ешелони галичан.
ОДЕСА, 4. З Ростова приїхало кілька ешелонів галичан українців, що їдуть до дому.

Збори біржі.
ОДЕСА, 4. Відбулись збори фондової біржі, котрі констатували дозрілу потребу розпочати правильні фондові операції. Складено об'єднувальну і вибрано президію з десяти чоловік.

Філія "Батьківщини".
МОГИЛІВ-ПОДІЛЬСЬКИЙ, 4. Незабаром має одкритися відділ військового товариства Батьківщина, мета товариства об'єднання офіцерів козаків-українців на культурно-економічному ґрунті.

Фабрика фальшивих грошей.
ОДЕСА, 5. Одкрито фабрику фальшивих монетних латидеситурбульових. Знайдено недокончених кредитків на півмільйона. У кредитках чудово поброділи водянні числа. Злочинці затримані.

Монополія [ремін] промисловості.
ОДЕСА, 5. З'їзд чимбарів на першій засіданні, заслухавши доклад про монополію ремінної промисловості, постановив просити міністерство поставання скасувати монополію.

Маніфестація.
ОДЕСА, 5. У неділю за містом у таборах угорського війська була маніфестація офіцерів і солдатів в честь національного визволення. Військо пройшло як на поході по вулицях, співаючи угорські пісні. Чулися вигуки в честь Угорщини графа Карола. Було видно есені братавання солдатів і офіцерів. Маніфестація пройшла в повному порядку й великому одушевленні.

Чутки про союз ескадри.
ОДЕСА, 5. В міських, де стоять австрійські частини, державний австро-венгерський стяг заміненний національним. Генерал Раух в розмові з співробітником УТА заявив, що він не поділяє поширених в Одесі думок, що союзницька ескадра прийде саме в Одесу. Найпевніше заявив генерал, що головні морські союзницькі сили підуть до східних берегів Чорного моря, де оперує добровольча армія.

Участь греків у захопленні Царьгороду.
ОДЕСА, 4. По відомостях, котрі одержано в морських колах в ескадрійонному відділі держав згоди, що захопив Константинополь брало участь також і грецьке військо.

Концентрація больш. військ.
ВІЛГОРОД, 4. Чутки про концентрацію совітського війська коло Велепихів, Коренево неправдиві.

Запросини центр. коміт.
ВІЛГОРОД, 4. Північна комуна сповіщає, що це-ка посилає особливу делегацію в Німеччину й Австрію, щоб запросити Лібкнехта, Розу Люксембург і Адлера на комуністичний конгрес в Петербурзі.

Об'єднання селянської франції.
КИШІНІВ, 3. Селянська фракція намітила об'єднати з фракцією мен-

шости під спільною назвою "Бесарабська селянська партія", що об'єднає все селянство, без ріжниць національностей, а також бесарабські робітничі класи. Постановили добиватись відкриття "Сфату-Церія" в перших числах листопада.

Безплатна народня освіта.
ТИФЛІС, 2. Грузинська національна рада ухвалила законопроект про заведення загальної, безплатної народньої освіти.

Військо Уст. Зборів.
ВІЛГОРОД, 3. Совітські газети повідомляють, що військо Установчих Зборів заходило Иркутськ, англо-японське—Красноярськ. У Владивосток прубуває амерьянська піхота.

Спростовання про звірства чехословаків.
ВІЛГОРОД, 3. Уфимська "Земля і Воля" спростовує чутки, що росу-скають большевики про звірства, котрі роблять чехо-словаки під час мобілізації. Людність хочоче йде до війська Установчих Зборів. Уфимське козацтво збрало п'ять мільйонів на користь комітету.

У Владивостокі утворився польський легіон, котрий увійшов в склад московського війська.

Делегація грузинської республіки.
Приїхали делегация грузинської республіки, на чолі з товаришем міністра закордонних справ Гварджаладзе. Цими днями делегация влізла в Берлін і нейтральні держави.

Декларация оренбургського уряду.
КАТЕРИНОДАР, 1. Оренбургський військовий уряд оголосив декларацію, в котрій заявляє, що він не перестав боротися з насильниками Росії і являє всіх зусиль до відновлення твердої авторитетної центральної державної влади, котра б з'єднала всі окремі області Росії і довела її до загальноросійських Установчих Зборів.

Шкільні підручники.
Вісник "О. Білоусенно. Ухвалений Міністерством Освіти. Перша читанка (хрестоматія для дітей молодшого віку)—ц. 4 карб. 60 к. Друга читанка вип. 1—ц. 3 карб. 2 (друкується)

Шкільний збірничок.
Ч. І. Книжка для читання на 3 році навчання—ц. 1 карб. 90 к.

Оповідання з святого писма.
Курдіновського ч. І. Старий Завіт—ц. 1 карб. 30 к.

Разновія про українських письменників.
Щепотьєва ч. 1—ц. 1 карб. 60 к.

Граматика "Бальченко"—ц. 4 карб. 60 к.

Здачки Тимошенка. Для сільських початкових шкіл. Частина 1—ц. 1 карб. 75 к. Частина 2—ц. 1 карб. 10 к.

Шкільну мапу України—ц. 5 карб. Мапу півкуль—ц. 20 карб.

Можно одержати в великій кількості з книжкового скляпу Полтавської Спілки Співярів Товариств. 5—1322—2

Новая книга в-тва "СЯЙВО"
ДЕВ'ЯТЬ ПОЕМ
МИХАЙЛО СЕМЕНКО
ціна 10 гривень

Продається в усіх книгарнях та кіосках залізнич. Головний склад: "Гуртова комора Т-ва ЧАС, Володимирська 42.

Електротехнічна школа
повні права: авіація, техніка і інженера. З 15 листопада відкривається паралельний підготовчий клас. прийом з освіткою не вище 4 кл. середн. школи або вище почат. шк.

Заняття вечером. Проф. безплатно. Київ, Солом'янська 55 б. Прийом прохань з 10 до 5 г. дня. В 1-й клас прийом продовжується до 15 листопада для осіб скінчивш. середню школу. 4—1344—1

Державному Драматичному Театру потрібні для участі дівчачий інтелегентного роду за грошово платно. Звертатися до контори театру Мерингівська 8 від 11 до 2 години пополудні. 2—1340—2

Книги по природознавству, фізиці, хімії і сільск. господ. видатково продаються; сьть підручники. Мар. Благошівська 61, п. 9. Що-дня 4—6 год. 2—0161—2

Державному Драматичному Театру потребуються для костюмової майстерні МАЙСТРИ-КРАВЦІ чоловіки і жінки. Про умови можно дозвідатися в конторі театру Мерингівська 8 з 6 до 8 год. вечіра. 2—1339—2

Аматорські ціни
плачу за всякого роду старі річі

А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ
Проти пошти Хрещатик № 23. Телефон 3-86. Плачу дорожче всіх.

Нупую різне дороге цінне нашіше.
—1343—

Просимо сповістити про це негайно. Панахидя по М. Лисенков. В середу 24 жовтня (ст. ст.) в день смерті М. В. Лисенка в вищому музично-драматичному інституті ім. М. В. Лисенка о 6 годичі вечіра відбудеться панахидя по покійному основоположникові інститута.

Оповідатки.

Д-р Коломійцев (806—914) і **Тришпер, Гоголівська, 2а. Пр. 11—115—7.** —1256—2

Д-р Черняк, спец. водоликарня для систем. лічення всякого роду полових хвороб, Вел. Житомирська 16. 9—2 та 5—9. —01096—6

"Т-во Шкільної Освіти"
Вийшов з друку й продається **ЗАДАЧНИК** до систем. курсу арифметики. ч. II (дробів). Н. Шул'янової-Ішук. Фінансований М. Н. О. Ціна 3 карб. 50 к. Друкується і незабаром поступатиме в продаж такі підручники Т-ва Ш. О.:
1) Рідні Нолоси ч. II. Читанка О. Степаненко. Ціна 8 карб. 50 к.
2) Арифметика ч. I (цілі числа). В. Шарко. Видання друге, фінансов. М. Н. О. Ціна 3 карб.
3) Задачки арифм. ч. I. Н. Шул'янової-Ішук. Видання друге, фінансований М. Н. О. Ціна 3 карб. 50 к.
Склад видань т-ва Ш. Освіти: Нингарь Т-ва "ДРУКАРЬ" Київ, Хрещатик 50. 3—01165—1

Шкільні підручники.
Вісник "О. Білоусенно. Ухвалений Міністерством Освіти. Перша читанка (хрестоматія для дітей молодшого віку)—ц. 4 карб. 60 к. Друга читанка вип. 1—ц. 3 карб. 2 (друкується)

Шкільний збірничок.
Ч. I. Книжка для читання на 3 році навчання—ц. 1 карб. 90 к.

Оповідання з святого писма.
Курдіновського ч. I. Старий Завіт—ц. 1 карб. 30 к.

Разновія про українських письменників.
Щепотьєва ч. 1—ц. 1 карб. 60 к.

Граматика "Бальченко"—ц. 4 карб. 60 к.

Здачки Тимошенка. Для сільських початкових шкіл. Частина 1—ц. 1 карб. 75 к. Частина 2—ц. 1 карб. 10 к.

Шкільну мапу України—ц. 5 карб. Мапу півкуль—ц. 20 карб.

Можно одержати в великій кількості з книжкового скляпу Полтавської Спілки Співярів Товариств. 5—1322—2

Новая книга в-тва "СЯЙВО"
ДЕВ'ЯТЬ ПОЕМ
МИХАЙЛО СЕМЕНКО
ціна 10 гривень

Продається в усіх книгарнях та кіосках залізнич. Головний склад: "Гуртова комора Т-ва ЧАС, Володимирська 42.

Електротехнічна школа
повні права: авіація, техніка і інженера. З 15 листопада відкривається паралельний підготовчий клас. прийом з освіткою не вище 4 кл. середн. школи або вище почат. шк.

Заняття вечером. Проф. безплатно. Київ, Солом'янська 55 б. Прийом прохань з 10 до 5 г. дня. В 1-й клас прийом продовжується до 15 листопада для осіб скінчивш. середню школу. 4—1344—1

Державному Драматичному Театру потрібні для участі дівчачий інтелегентного роду за грошово платно. Звертатися до контори театру Мерингівська 8 від 11 до 2 години пополудні. 2—1340—2

Книги по природознавству, фізиці, хімії і сільск. господ. видатково продаються; сьть підручники. Мар. Благошівська 61, п. 9. Що-дня 4—6 год. 2—0161—2

Державному Драматичному Театру потребуються для костюмової майстерні МАЙСТРИ-КРАВЦІ чоловіки і жінки. Про умови можно дозвідатися в конторі театру Мерингівська 8 з 6 до 8 год. вечіра. 2—1339—2

Аматорські ціни
плачу за всякого роду старі річі

А. Я. ЗОЛОТНИЦЬКИЙ
Проти пошти Хрещатик № 23. Телефон 3-86. Плачу дорожче всіх.

Нупую різне дороге цінне нашіше.
—1343—

Просимо сповістити про це негайно. Панахидя по М. Лисенков. В середу 24 жовтня (ст. ст.) в день смерті М. В. Лисенка в вищому музично-драматичному інституті ім. М. В. Лисенка о 6 годичі вечіра відбудеться панахидя по покійному основоположникові інститута.

У КОНТОРАХ Київського, Одеського, Жмеринського, Черкаського, Ровенського і Єлисаветградського Відділу Сп. Шляхів Правобережних залізниць у Києві, Одесі, Жмеринці, Смілі і Ровно 16 листопада нов. ст. 1918 р. о 12 год. дня конкуренція на певні роботи з одноразовими цінами на ліній доріг по робочій ціні в продаж 1919 р.—по запечатаним заявам.
Подробиці особисто або поштою—Київ, Управління Сп. Шляхів від 11 до 4 г. дня і у конторах відділів. 2—1324—2

Об'ява
7 листопада 1918 р. в 12 годичі дня по міському часу в Управлінні Слобідської залізничної конкуренція на постачання брусків перевізних через посередство запечатаних пакетів. Подробиці й умовини можливо одержати особисто від 10 до 3 годичі дня щоденно, крім празників поштою (Харків, матеріальна служба будинку Слобідської залізничної). 3—1304—3

ДРУКАРНЮ
купує Подільське Губеніяльне Земство. Предложення присилати на адресу: Кам'янець-Под., Губземуправа. 3—1314—3

Відділ Міського Збору
на основі постанови Державної Комісії по завідуванню справами Міського Управління від 18-го цього листопада в справі установлення числа 1-го грудня 1918 року останнім строком для реєстрації звісок, пропонує п.п. властникам звісок, реклам, оголошень негайно відновити подачу реєстраційних заяв і внести установленний збор.

З осіб не внеслих в установленний строк заяв і збор, такові будуть високані в подвійному розмірі згідно ст. 81 полож. о міськ. дох. від 29 вересня 1917 року.

Безплатно видача реєстраційних заяв і квитанції для вносу грошей виконується щоденно з 4 м. Ст. Від. Міськ. Збору з 10 год. ранку до 2 год. дня в будинку Гор. Думи (велика саля засідання). 1—1326—1

Безплатно видача реєстраційних заяв і квитанції для вносу грошей виконується щоденно з 4 м. Ст. Від. Міськ. Збору з 10 год. ранку до 2 год. дня в будинку Гор. Думи (велика саля засідання). 1—1326—1

Безплатно видача реєстраційних заяв і квитанції для вносу грошей виконується щоденно з 4 м. Ст. Від. Міськ. Збору з 10 год. ранку до 2 год. дня в будинку Гор. Думи (велика саля засідання). 1—1326—1

Безплатно видача реєстраційних заяв і квитанції для вносу грошей виконується щоденно з 4 м. Ст. Від. Міськ. Збору з 10 год. ранку до 2 год. дня в будинку Гор. Думи (велика саля засідання). 1—1326—1

Т-во "ЧАС" у Києві
Володимирська, 42. Телеф. 25-77.
Має на продажі всі українські книги. Вийшли з друку плакати і каталоги, на пересилку яких треба надіслати марок на один карбованець. 10—1307—3

ЗАДАЧНИК до початкового курсу арифметики (міжшкільні дробами) П. Васараба вийшов з друку ціна 3 р. 50 коп. Склад видання Київ Хрещатик ч. 50. Ки гаря Т-ва "Друкарь" 2—1321—2

Дніпровський Союз Співярів Союзів України
перемагаючи всі технічні перешкоди, **ВИДАЄ**
на 1919 рік **КАЛЕНДАРІ**

Одноразовий-щоденник—в кількості 200 тис. прим
Календар книжковий — 50 "
Календар кишеньовий "Товариш" — 100 "

В складанні календарів узяли участь визагачні наукові, літературні та кооперативні сили.

На художній вигляд календарів видавництво звернуло пильну увагу в обробленні їх з зовнішнього боку брали участь художники.

Календарі змістом своїм мають послужити поширенню серед населення національної кооперативної та громадської свідомості.

Зважаючи на це, видавництво запрошує всі кооперативні та громадські установи України допомогти йому в як найширшому розповсюдженні календарів.

Ціни на календарі призначено такі:
Одноразовий сімкиско — 4 карб. 50 коп. без спінки — 3 " 50 "
Книжка 3 " 50 "
"Товариш" 1 " 50 "

За справками і з замовленнями звертатися на адресу видавничого відділу Дніпросоюзу Київ, Інститутська, 4, кімн. 43. 1340

Видавниче т-во "СІЯЧ"

Головний склад Черкаси, Олександрівська 102. Київський відділ—Хрещатик 45 (Контора і гуртова книжка комора).

Нові видання:
М. ЛЕВИЦЬКИЙ. Оповідання т. I ціна 5 карб. 50 коп.
Ів. ФРАНКО. Великий шум. Ціна 3 " 20 "
Ів. НЕЧУЙ-ЛЕВИЦЬКИЙ. Старосвітські батьки та матушки. Ціна 5 " 50 "
Няті РОМАНОВИЧ-ТКАЧЕНКО. Життя людське. Ціна 4 " 45 "
БОРОВКОВСЬКИЙ. Вайка. З портретом і біограф. автора під редакцією Гр. Коваленка. Ціна 1 " 40 "

ПІДРУЧНИКИ:
Гр. КОВАЛЕНКО. Оповідання з української історії для початк. шкіль. Рекомендовано Мін. Нар. Освіти для поч. шкіль. Видання четверте—доповнене, ціна 3 карб. 80 коп.
ПЕТРУЦЕВСЬКИЙ. Букварь "Рідне Слово". Ціна 3 " 50 "
Його-ж. Перша читанка "Рідне Слово". Ціна 4 " — "
Його-ж. Граматика для початкових шкіл Видання 3 е. Ціна 2 " 25 "

ПРИЙМАЄТЬСЯ ПЕРЕДПЛАТА

на кооперативно-економічний двоштимісневик. **"КООПЕРАТИВНО-ГРОМАДСЬКЕ ЖИТТЯ"**.

Видання Кременчуцьких Кооперативних Союзів.
Журнал ставить своєю метою поширення серед широких кол громадства кооперативних ідей, а також пропанду кращих форм провадження сільського господарства. Крім того журнал звертає як найбільшу увагу на розповсюдження ідей культурно-просвітнього характеру.

Передплата на 1918 рік—10 карб., на півроку 6 карб.
Адреса редакції і контори: Кременчук, Катеринівська вул. № 60. 2—1216—1

6-й рік видання

Приймається передплата на 1918 рік на щотижневий ілюстрований кооперативний часопис **"КОМОШНЯ"**

Видання Київського Кредитового Союзу Кооперативних Установ.
Часопис, як і раніш, має на меті поширювати ідеї кооперації поміж членами кооперативів і іншими громадянами, розробляти теоретично і практично питання кооперативного будівництва взагалі і на Україні зокрема, давати практичні поради по кооперативних справах і т. п.

ЧАСОПИС МАТИМЕ СЛІДУЮЧИ ОДДИЛИ: 1) Перелоза (на біжучі кооперативно-громадські теми); 2) Керівничі статті ПЕРВАЖНО ПО КРЕДИТОВИЙ кооперації; 3) Огляд діяльності кооперативів різних видів та їх союзів; 4) Економічні питання; 5) Фельетони на кооперативні теми; 6) Кооперація і земство; 7) Кооперація і культурно-просвітня праця; 8) Кооперація за кордоном; 9) Про що пишуть наші часописи; 10) Статті по правничих питаннях; 11) Про нові книги; 12) Хроніка біжучого життя; 13) Дописи з місць; 14) Застаїння і відповіді; 15) Всячина; 16) Торговельні відомості; 17) Оновістки.

Кожна книжка "Комашні" матиме не менш 32 стор.
Передплата на рік коштує 12 карб., на 1/2 року 6 карб., на 1/4 року 3 карб.

Адреса редакції і контори: Київ, Інститутська, 3. Київський Кредитовий Союз Кооперативних Установ. 3—1218—1

Друк акц. т-ва "Петро Барський у Києві Хрещатик № 40"